

Подсетник

m

ДУЖИНА

Основна јединица за мерење дужине је метар.

Један метар скраћено записујемо $1\ m$.

Јединице за мерење дужине мање од метра су дециметар (dm), центиметар (cm) и милиметар (mm).

$$1\ m = 10\ dm = 100\ cm = 1000\ mm$$

$$1\ dm = 10\ cm = 100\ mm$$

$$1\ cm = 10\ mm$$

Јединица за мерење дужине већа од метра је километар (km).

$$1\ km = 1000\ m$$

m^2

ПОВРШИНА

Основна јединица за мерење површине је квадратни метар.

Један квадратни метар скраћено записујемо $1\ m^2$.

Квадратни метар је квадрат чија је страница $1\ m$.

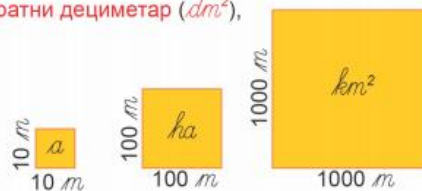

Јединице за мерење површине мање од квадратног метра су квадратни дециметар (dm^2), квадратни центиметар (cm^2) и квадратни милиметар (mm^2).

$$1\ m^2 = 100\ dm^2 = 10\ 000\ cm^2 = 1\ 000\ 000\ mm^2$$

$$1\ dm^2 = 100\ cm^2 = 10\ 000\ mm^2$$

$$1\ cm^2 = 100\ mm^2$$

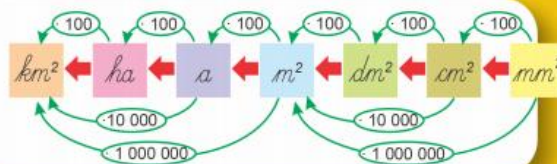

Јединица за мерење површине веће од квадратног метра су ар (a), хектар (ha) и квадратни километар (km^2).

$$1\ a = 100\ m^2$$

$$1\ ha = 100\ a = 10\ 000\ m^2$$

$$1\ km^2 = 100\ ha = 10\ 000\ a = 1\ 000\ 000\ m^2$$

l

ЗАПРЕМИНА ТЕЧНОСТИ

Основна јединица за мерење запремине течности је **литар**.

Један литар скраћено записујемо **1 l**.

Један литар течности садржи коцка чија је ивица $a = 1 \text{ dm}$.

Јединица за мерење запремине течности мање од литра су **децилитар (dl)**, **центилитар (cl)** и **милилитар (ml)**.

$$1 \text{ l} = 10 \text{ dl} = 100 \text{ cl} = 1000 \text{ ml}$$

$$1 \text{ dl} = 10 \text{ cl} = 100 \text{ ml}$$

$$1 \text{ cl} = 10 \text{ ml}$$

Јединица за мерење запремине течности већа од литра је **хектолитар (hl)**.

$$1 \text{ hl} = 100 \text{ l}$$

kg

МАСА

Основна јединица за мерење масе назива се **килограм**.

Један килограм скраћено записујемо **1 kg**.

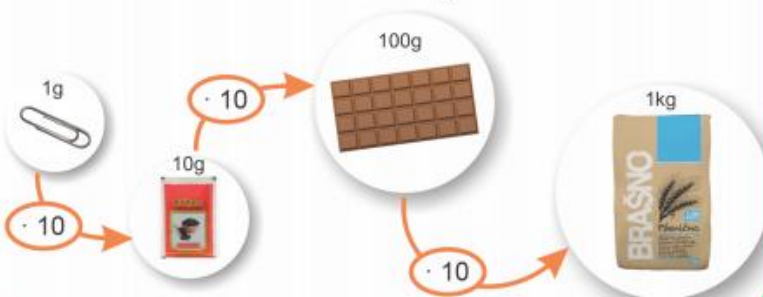
Квадратни метар је квадрат чија је страница **1 m**.

Јединица за мерење масе мања од килограма је **грам (g)**.

$$1 \text{ kg} = 1000 \text{ g}$$

Јединица за мерење масе већа од килограма је **тона (t)**.

$$1 \text{ t} = 1000 \text{ kg}$$

ВРЕМЕ

Јединице за мерење времена су **секунда** (ознака **s**), **минут** (ознака **min.**), **час** или **сат** (ознака **h**), **дан**, **седмица**, **месец**, **година**, **деценија** и **век**.

$$1 \text{ min.} = 60 \text{ s}$$

$$1 \text{ h} = 60 \text{ min.}$$

$$1 \text{ дан} = 24 \text{ h}$$

$$1 \text{ седмица} = 7 \text{ дана}$$

$$1 \text{ месец} = 30, 31, 28 \text{ или} \\ 29 \text{ дана}$$

$$1 \text{ година} = 12 \text{ месеци}$$

$$1 \text{ деценија} = 10 \text{ година}$$

$$1 \text{ век} = 100 \text{ година}$$

Справа за мерење времена назива се **часовник** или **сат**.

Пример:

Попуни празна места мерним јединицама (m^3 , дан, kg, година, m^2 , g) тако да реченице буду тачне.

У зоолошком врту најстарија животиња је алигатор Лале стар 80 _____, а најмлађи је ракун Цецил, стар свега 7 _____. Маса алигатора је 780 _____ и он се налази у базену запремине 300 _____, док ракун Цецил, масе 780 _____, живи са породицом у кавезу површине 8 _____.

Решење:

У овом задатку:

Старост се изражава у годинама или данима

Тежина се изражава у килограмима (kg) или грамима (g)

Запремина се изражава у кубним метрима (m³)

Површина се изражава у квадратним метрима (m²)

У зоолошком врту најстарија животиња је алигатор Лале стар 80 година, а најмлађи је ракун Цецил, стар свега 7 дана. Маса алигатора је 780 kg и он се налази у базену запремине 300 m³, док ракун Цецил, масе 780 g, живи са породицом у кавезу површине 8 m².

Домаћи

1.

Која се од наведених величина уобичајено изражава у метрима?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) дебљина новчића
- б) дужина листа папира
- в) дужина аутомобила
- г) растојање између Београда и Беча

2.

Ако сте на пут који траје 2 сата и 45 минута кренули у 11 сати и 30 минута, у које време ћете стићи на одређиште?

3.

Упиши број који недостаје тако да добијеш тачну једнакост.

$$1 \text{ m} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm}$$

$$14 \text{ km} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$$

$$2,8 \text{ kg} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ g}$$

$$4 \text{ минута} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ секунди}$$

$$3 \text{ h} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ минута}$$

$$2,5 \text{ године} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ месеци}$$